

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת חנה קיציס

מערער אבי אשכנזי

נגד

משיב ניסים הדס

פסק דין

- 1
- 2 1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (כב' השופטת מ' בן-ארי) מיום 2.4.17
- 3 (בתיק תא"מ 42232-06-16), במסגרתו חויב המערער לשלם למשיב פיצויים בסך 9,000 ₪ בגין
- 4 פרסום לשון הרע.
- 5
- 6 **רקע**
- 7 2. רעיית המשיב, הגב' ענת הדס, הוציאה לאור את הספר "קורינה", העוסק בסיפור חייה של
- 8 חמותה המנוחה. בספר מוזכר אף אביו המנוח של המערער, מר משה אשכנזי – מואיז ז"ל (להלן:
- 9 "המנוח").
- 10 3. המערער קרא את הספר ורוחו נסערה בשל דברים חמורים שנכתבו על המנוח. ביום 24.5.17
- 11 בסמוך לאחר שסיים את קריאת הספר, שלח המערער הודעה פרטית בפייסבוק לאחייניתו, הגב' לינדה וקיל,
- 12 שהינה נכדתו של המנוח וכן קרובת משפחה של המשיב, וקבל על כך ששיתפה פעולה בהוצאתו לאור של הספר,
- 13 נוכח הדברים הקשים שנכתבו בו על המנוח. גב' וקיל השיבה למערער כי לא שיתפה פעולה עם גורם כלשהוא בהליך הוצאתו לאור של הספר. המערער השיב לה
- 14 בהודעה נוספת, במסגרתה נכתב כדלקמן:
- 15 "לינדה שלום. אכן אני מופתע שלא קראת את הספר שאמא שלך היא "חלק מהכתיבה
- 16 המדהימה"... לינדה את חייבת לקרוא בכדי להבין... סבא משה אנס את קורינה זה מה שהיא
- 17 כותבת, הרג את אשתו – את סבתא שלך ואת הבת שלה – הדודה שלך, לא נתפס איך אמא שלך
- 18 נתנה יד לזה, היא תמיד ידעה לפגוע בכל הסובבים אותה, תמיד סלחנו לה, הפעם לעולם לא
- 19 אסלח לה. אפשר היה להגיד על סבא משה הכל – שותה משתכר וכו' אבל לא מתקרב כהוא זה
- 20 למה שהמנוולת כתבה... כולנו יודעים כמה אמצעו היו זלים ולמרות זאת אני זוכר עזר
- 21 לקורינה ולרחמו לעשות בר מיצווה לשלמה באולם בכפר שלם, הביא להם נגנים ועזר להם
- 22 באוכל.
- 23

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 **"ולאדון הנכבד איש רב פעלים" גנב לא קטן: ניסים הדס – המממן של הספר. סבא משה אהב**
 2 **אותו כילד, ניסימיקו היה קורה [הטעות במקור – ח.ק.] לו לא אשכח נסע לבקר אותו בקיבוץ**
 3 **ונתן לו כסף...".**
- 4 4. בחודש מרץ 2016 הגישו המערער וארבעת אחיו לבית משפט השלום בת"א (ת"א 16-03-24389)
 5 תביעת לשון הרע כנגד רעיית המשיב והוצאת הספרים אשר הוציאה את הספר, בטענה לפגיעה
 6 בזכרו ובשמו הטוב של אביהם המנוח באזכוריו בספר. כשלושה חודשים לאחר מכן, הוגשה
 7 התביעה במסגרתה ניתן פסק הדין נושא ערעור זה, בגין לשון הרע עקב פרסום ההודעה בה הוצג
 8 המשיב כ"גנב לא קטן".
- 9 5. בדיון שהתקיים בבית המשפט קמא ביום 5.1.17, ניתנה החלטה לפיה במהלך הדיון הביע בית
 10 המשפט עמדתו כי הפרסום הינו, לכאורה, בגדר לשון הרע והציע לצדדים לנהל את ההליך לפי
 11 ס' 79א' לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984, אך המערער התנגד לכך. מטענות המערער התרשם
 12 בית המשפט קמא כי הוא חולק על כך שהפרסום "גנב לא קטן" מהווה לשון הרע, כך שביית
 13 המשפט נדרש לתת דעתו לטענה זו. בהתאם לכך נקבע כי ככל שתתקבל בסופו של יום הטענה
 14 כי הפרסום מהווה לשון הרע, ישא המערער בהוצאות ובתוצאות של הזמן שנדרש לבית המשפט
 15 ולמשיב לצורך ההכרעה בשאלה זו, וזאת להבדיל משאלת הנזק שהינה שאלה לגיטימית
 16 במחלוקת. לאחר שהצדדים ויתרו בהסכמה על חקירות העדים, הוגשו סיכומים בכתב מטעמם
 17 ובפסק הדין מיום 2.4.17 התקבלה התביעה.

פסק דינו של בית משפט קמא

- 20 6. בית המשפט קבע כי הפרסום דן מהווה לשון הרע, בהתאם לפסיקה לפיה כינויו של אדם כ"גנב"
 21 הינו בגדר לשון הרע, ודחה את טענות המערער כי הפרסום חוסה תחת הגנות שונות הקבועות
 22 בחוק: הגנת אמת בפרסום; הגנת תום לב; והגנת זוטי דברים. בית המשפט חייב את המערער
 23 בתשלום פיצוי בסך של 9,000 ₪, בציינו כי הנזק שנגרם למשיב אינו גדול במיוחד ולא הוכח כי
 24 מידת הפגיעה בו ובשמו הטוב הייתה גדולה ומשמעותית. עוד נקבע, כי בנסיבות העניין אין
 25 להורות למערער לשלוח למשיב הודעת התנצלות, תיקון או הכחשה. בנוסף, פסק בית המשפט
 26 כי המערער ישא בשכר טרחת עו"ד בסך של 9,000 ₪, בציינו כי המערער עמד על ניהול ההליך
 27 תוך הרחבת היריעה שלא לצורך, חרף הבהרת בית המשפט בהחלטתו מיום 5.1.17 בדבר
 28 משמעות הכחשות המערער שתבטא בפסיקת הוצאות.

טענות המערער

- 31 7. בית המשפט קמא שגה בקביעתו כי האמירה שנכתבה במסגרת ההתכתבות בין המערער לגבי
 32 וקיל מהווה לשון הרע כמשמעותו בחוק לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"), וכן בקבעו
 33 כי הכלל הוא שיראו באמירה "גנב" כציון עובדה ורק בנסיבות מסוימות לא יחשב ביטוי זה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 17-05-44718 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 כלשון הרע. על פי הפסיקה, יש לבחון כל פרסום לגופו, בהקשר בו נאמר ובאופן אובייקטיבי,
2 ואף אמירות משמיות ביותר יש לקרוא ולפרש בהקשר בו נאמרו. לא ניתן להקיש מפסקי הדין
3 אליהם הפנה בית המשפט קמא, בהם התקבלו תביעות לשון הרע בגין שימוש בביטוי "גנב",
4 לאור שוני מהותי בין נסיבות פסקי הדין הנ"ל לנסיבות ענייננו. בית המשפט קמא לא נימק כיצד
5 מתבקשת המסקנה כי קורא סביר היה מסיק אמת עובדתית מהפרסום, תוך שהתעלם
6 מהנסיבות הקונקרטיות של הפרסום:
- 7 א. המשיב לא היה נושא השיחה והמערער התייחס אליו במסגרת שלוש שורות בלבד בהודעה
8 שהכילה מלל של עשרות שורות, וללא התייחסות לפועלו, אישיותו או תפקידו של המשיב.
9 ב. מדובר בשיחה במסגרת פרטית שמהותה הייתה להביע את מורת רוחו של המערער בפני בת
10 משפחתו, כאשר על פי הפסיקה אמירות בוטות הנאמרות במסגרת פרטית ומביעות מורת
11 רוח, אינן מהוות לשון הרע. לחיזוק טענתו מפנה המערער לת"א (ת"א) 1645/97 **קריב**
12 **מערכות בניה תל אביב בע"מ נ' אמנון** (28.07.2004) (להלן: "**עניין קריב**").
- 13 ג. מדובר באמירה בעלמא שנאמרה בשולי הדברים, כשכוונת המערער הייתה להביע את כעסו
14 על כפיות הטובה מצד המשיב כלפי אביו המנוח של המערער ולא להכפיש את המשיב, ומבלי
15 שהאמירה יוחסה לפועלו של המשיב או לתפקידו. בהקשר זה מפנה המערער לת"א (י-ם)
16 1594/06 **ברהם נ' בניטה** (23.11.2008) (להלן: "**עניין בניטה**"), שם נקבע כי אמירות כדוגמת
17 "משוגעת" או "חולת נפש" תוך אזכור העובדה בדבר אשפוז בבית חולים לחולי נפש, יוצאות
18 מגדר ניבול פה ומשוות לאמירה אמת עובדתית.
- 19 ד. דברי המערער נכתבו "בעידנא דריתחא", ימים ספורים לאחר שנודע לו על פרסום הספר.
20 המערער מפנה לפסק הדין בת"א (ת"א) 16294-08 **גולדרינג נ' תמרי** (19.11.2009) (להלן:
21 "**עניין גולדרינג**") שם נקבע כי נטיית בתי המשפט הינה שלא לראות בדברים שנאמרו
22 "בעידנא דריתחא" משום לשון הרע. המערער מדגיש כי מספר ימים לפני שליחת ההודעה
23 נודע לו על פרסום הספר המכיל פרסומים מכפישים ביחס לאביו ובכלל זה מיוחסים לו מעשי
24 אונס ורצח.
- 25 ה. הנמענת להודעת המערער הינה קרובת משפחה שלו ושל המשיב, והקרבה המשפחתית
26 מחזקת את המסקנה כי היא לא הייתה תופסת את האמירה כאמת עובדתית. גב' וקיל כלל
27 לא ייחסה חשיבות לאמירה כי אם הבינה את כעסו של המערער.
- 28 8. בית המשפט קמא שגה בקבעו כי הפרסום אינו חוסה תחת הגנת זוטי דברים, בהתעלמו מכך
29 שמדובר באמירה שולית בשיחה פרטית שהתקיימה לפני כשלוש שנים, בין המערער לקרובת
30 משפחתו של המשיב, להבדיל משיחה עם גורם אחר שהיה עלול להזיק למשיב. עוד התעלם מכך
31 שהמשיב לא הביא כל ראיה לנזק שנגרם לו, וכן מכך שהתביעה הוגשה רק שנתיים לאחר
32 ההתכתבות האמורה ובסמוך להגשת תביעת המערער.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

9. בית המשפט קמא שגה בקביעת סכום הפיצוי, אשר אינו משקף את הפגיעה המזערית במשיב ומנוגד לפסיקת בתי המשפט במקרים דומים. בפסק הדין לא ניתן הסבר כיצד נסיבות המקרה דנן דומות לנסיבות בפסיקה שעליה התבסס בקביעתו, ולא נימק מדוע החליט לקבוע דווקא את הסכום שנקבע. כמו כן, התעלם בית המשפט קמא מנסיבות שהיה בהן להפחית את גובה הפיצוי; אמירה שולית, שפורסמה לאדם אחד בלבד ותוך שלא הייתה למערער כוונה לפגוע במשיב. בנוסף היה על בית המשפט להתחשב בעובדה שהתביעה הוגשה רק בחלוף שנתיים ממועד האירוע וללא הבאת ראיה לפגיעה במשיב ובתפקידו הציבורי. המערער מציין עוד כי המשיב פרסם את פסק הדין באמצעי תקשורת שונים, תוך פרסום שמותיהם המלאים של המערער והמשיב, ומכאן שהמשיב כלל לא נפגע מהאמירה, ותיאוריו בדבר השפלה שחוה עקב ההתכתבות הינם שקריים.
10. בית המשפט שגה בקביעת הוצאות בסך 9,000 ₪, תוך שהתעלם מכך שהמערער ויתר ביוזמתו על קיום דיון הוכחות באופן שנחסך זמן רב לבית המשפט, וניהול התיק כלל קיומו של קדם משפט אחד והגשת סיכומים בכתב. לפיכך, ההוצאות שנפסקו הינן גבוהות ואין הלימה בינן לבין אורך התיק ומורכבותו. ביחס להחלטתו של בית המשפט קמא מיום 5.1.17, נטען כי דרישת המערער להכרעה מנומקת בשאלה האם הפרסום מהווה לשון הרע הינה לגיטימית, בהתאם לפסיקה לפיה לא כל אמירה מכפישה תיחשב כלשון הרע, ולא ניתן לטעון כי טענותיו היו מופרכות באופן שהארכת הדיון הייתה שלא לצורך.

טענות המשיב

11. יש לדחות את טענת המערער כי הפרסום אינו מהווה לשון הרע. כינוי אדם בתואר "גנב לא קטן" עונה על כל אחת מהחלופות הקבועות בסעיפים 1(1), 1(2) ו-1(3) לחוק, וכל פרשנות אחרת תפגע באינטרס החברתי של הגנה על שמו של אדם. קיימת פסיקה ענפה בה נקבע כי יש לראות בכינוי אדם "גנב" כלשון הרע, ובכלל זה ת"א 10-09-34558-09 לונטל נ' מרובקה (22.5.2012); ת"א (טב') 1170/02 חראר נ' חטאב (22.6.2004); ת"א (ת"א) 35808/08 עו"ד מזרחי נ' ברנר (4.5.2015); ת"א 13-12-61624-12 גואטה נ' מיטלפונקט (1.1.2017). בעניינינו, מדובר בפרסום המהווה לשון הרע מקל וחומר מפסקי הדין הנ"ל: המשיב תואר כ"גנב לא קטן", ותוספת המילים "לא קטן" יש בה כדי להחמיר את הפגיעה ולרמוז כי מדובר בגניבה משמעותית או סידרתית, תוך כוונה להטביע בו אות קלון. הפרסום מציג את המשיב כעבריין פלילי שעה שהוא כלל לא היה חלק מהשיחה, והדבר מהווה שיקול לחומרא ולא לקולא; הפרסום נעשה על דרך של קביעה עובדתית נחרצת וללא הפרדה בין דעה לציון עובדה, כך שניתן להבין כי מדובר בתיאור עובדתי; הדברים נכתבו לקרובת משפחה של המשיב כך שהפגיעה הפוטנציאלית בו הייתה גבוהה יותר; הדברים פורסמו בהודעה פרטית בפייסבוק באופן המאפשר להעביר את הדברים הלאה בקלות רבה יותר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 לעומת פרסום בעל פה; בכדי לבזות את המשיב ציין המערער בשפה צינית בצמוד לאמירה כי
2 "האדון הנכבד איש רב פעלים".
- 3 12. פסק הדין בעניין קריב אינו רלוונטי, שכן שם הפרסום התייחס לחברה קבלנית מוכרת ואמינה
4 ועל כן בסופו של יום נמצא כי אין באמירות זועמות שנאמרו כדי לבזותה. אף פסק הדין בעניין
5 בניטה אינו רלוונטי, שכן במסגרתו נקבע כי אמירות שעניינן הביטוי "משוגעת" אינן נתפסת
6 כאמת עובדתית כשהן נטענות על ידי מי שאינו פסיכיאטר, בעוד שהתיאור העובדתי "גנב" אינו
7 מחייב אבחון של בעל מקצוע ועשוי להתפרש אובייקטיבית על ידי האדם הסביר כתיאור עובדתי
8 גם במקרה בו נאמר על ידי מי שאינו שוטר, שופט או איש חוק.
- 9 13. יש לדחות את טענת המערער כי מדובר בפרסום שנעשה "בעידנא דריתחא", שכן מדובר בפרסום
10 בכתב שנעשה בצלילות ובמחשבה מתוכננת ולא בפרסום בעל פה, ולא קדמה לו כל תקשורת בין
11 המערער לגבי וקיל. פסק הדין בעניין גולדרינג אליו מפנה המערער בהקשר זה אינו רלוונטי בדנן,
12 מאחר ששם נידונו אמירות בעל פה במסגרת ריב שכנים שעניינן גידופים, אשר אינם נתפסים
13 כאמת עובדתית על ידי האדם הסביר.
- 14 14. לא נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט קמא אשר דחה את הגנת זוטי דברים. מדובר בהרחבת
15 חזית מאחר שטענת זוטי דברים לא נטענה בכתב ההגנה והועלתה רק במסגרת הסיכומים.
16 בנוסף, בכתב ההגנה טען המערער להגנת אמת בפרסום, טענה שנזנחה בעיקרי הטיעון בערעור,
17 וטענה זו אינה עולה בקנה אחד עם הטענה לזוטי דברים. המשיב טוען כי פסקי הדין אליהם
18 מפנה המערער בהקשר זה אינם רלוונטיים לאור הנסיבות השונות.
- 19 15. באשר לטענת המערער כי המשיב לא הציג כל ראיה לנזק שנגרם לו, טוען המשיב כי אין כל חובה
20 להראות קיומו של נזק שנגרם שעה שמדובר בתביעה לפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, ודי
21 בכך שהפרסום עלול היה לבזותו.
- 22 16. באשר לגובה הפיצוי, מציין המשיב כי ערכאת הערעור לא תתערב בגובה פיצוי שנפסק על ידי
23 הערכאה הדיונית אלא במקרים בהם נפלה טעות בולטת בהכרעה. נטען כי בענייננו לא נפלה כל
24 שגגה בגובה הפיצוי, בשים לב לקיומם של שיקולים לחומרא לאור נסיבות המקרה כפי שפורטו
25 לעיל. באשר לפסיקת ההוצאות, מציין המשיב כי ערכאת הערעור לא תתערב בקביעת הערכאה
26 הדיונית בנושא הוצאות אלא במקרים חריגים. נטען כי בענייננו יש לקחת בחשבון כי כל טענות
27 ההגנה נדחו, תוך שלכתחילה נטענו טענות שלא היה מקום להעלותן בהיותן טענות סרק.
28
29
- 30 **דיון**
31 17. עולת פרסום לשון הרע קבועה בסעיף 7 לחוק הקובע כי "**פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת**
32 **הנפגע תהא עוולה אזרחית**...". שני יסודות לעוולה: "פרסום", והיות הפרסום "לשון הרע".
33 אמנם ההודעה לא הועלתה ברשת הפייבסוק קבל עם ועולם, אלא נשלחה כהודעה פרטית, אך
על פי הגדרת המחוקק די בכך שההודעה נשלחה לאדם אחר זולת הנפגע כדי להוות פרסום.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 בעניין זה שומה על כל משתמש לסגל לעצמו כללי זהירות מתאימים גם כאשר הוא שולח הודעה
2 אישית.
- 3 18. סעיף 1 לחוק קובע כדלקמן:
4 **"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –**
5 **(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג**
6 **מצדם;**
7 **(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;**
8 **(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,**
9 **במשלח ידו או במקצועו;**
10 **"...**
- 11 19. בפסיקה נקבע כי המבחן לפרשנות הפרסום הינו מבחן אובייקטיבי בהתאם למובן שייחס לו
12 האדם הסביר (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2), 333, 338 (1989); ע"א 334/89 מיכאלי
13 נ' אלמוג, פ"מ מו(5), 555, 562 (1992)). ככלל, יפורש הפרסום בהתאם למשמעות המקובלת
14 בציבור כולו (אורי שנהר, דיני לשון הרע 110 (1997) (להלן: "שנהר")). המבחן האובייקטיבי
15 מבוסס על בדיקת משמעות הביטוי בעיני הקורא הסביר, תוך בחינת ההקשר הכולל במסגרתו
16 נאמרו הדברים הנטענים להיות לשון הרע (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2), 607, 617-618
17 (2002)). על כן, לא הכוונה שמאחורי הפרסום היא שתצביע על קיומה של לשון הרע, אלא המסר
18 עמו היא מותירה את הקורא הסביר (ע"א 751/10 פלוני נ' דיין-אורבך, פסקה 83 לפסק דינו של
19 המשנה לנשיאה כב' השופט ריבלין (8.2.2012)).
- 20 20. בע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (פסקה 6 לפסק דינה של כב' השופטת א' פורקציה
21 (12.11.2006)), נקבע:
22 **"אמירות מהוות לשון רע מקום שקיימת אפשרות אובייקטיבית, כי פרסומן עלול להביא**
23 **להשפלתו של אדם, או לעשותו מטרה לשנאה, בוז, או לעג מצד הבריות. משמעות הפרסום**
24 **נלמדת מתוכו; הוא מתפרש על פי המובן הטבעי והרגיל של מילותיו, ועל פי הקשר הדברים בו**
25 **הוא נאמר. מבחן הדברים הוא אובייקטיבי, ועיקרו במובן שאדם סביר מייחס לפרסום,**
26 **בהקשר לשאלה האם היה באותו מובן כדי לפגוע בכבודו ובשמו של האדם."**
- 27 21. המערער מבקש ליחס לביטוי משמעות של קללה או גידוף שכן אלו אינן נחשבות כלשון הרע.
28 המערער מדגיש בעניין זה כי לא ניתן להבין מהדבק הדברים כי המשיב לקח כספים לכיסו שכן
29 הביטוי תלוש מן הטקסט לפניו ואחריו והמערער לא התייחס כלל לפועלו, אישיותו או תפקידו
30 של המשיב וכל כוונתו של המערער הייתה להביע את כעסו ואכזבתו על כפיות הטובה של המשיב
31 כלפי המנוח.
- 32 22. איני סבורה כי נפלה טעות במסקנתו של בית המשפט קמא לעניין סיווג הפרסום כלשון הרע.
33 כאמור, המבחן בו יש לנקוט הינו מבחן אובייקטיבי וכוונתו של המפרסם אינה מעלה או

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 מורידה; משמעות הפרסום נלמדת מתוכו ועל פי מובנה הטבעי והרגיל של הלשון בה נקט
2 המערער. הביטוי "גנב לא קטן" אינו גידוף, בפרט כאשר הדבק הדברים מביא לאותה המסקנה
3 אותה הסיק בית המשפט קמא, כי המשיב בעברו חטא ונטל לכיסו מה שאינו שלו. לו היה
4 המערער מצמיד לביטוי "גנב לא קטן" שלל קללות אחרות אולי ניתן היה, ולו בדוחק, לקבל את
5 פרשנותו, אלא שכאן המילה גנב נכתבה לבדה וכאמור בצמוד לעברו הרחוק של המשיב והמסר
6 אותו היא מותירה הוא כי ביטוי זה עלול לבזות את המשיב.
- 7 23. אם התכוון המערער להצביע על כפיות הטובה של המשיב נוכח פועלו של המנוח היה עליו
8 להשתמש במילים המתאימות. הביטוי בו בחר המערער להשתמש לא נועד להצביע על כפיות
9 הטובה אלא מייחס לו התנהגות נלוזה. תצהירו של המערער כפי שהוגש לבית המשפט קמא
10 מלמד כי זו בדיוק המשמעות אותה ביקש המערער ליחס לדבריו. המערער מאשר כי האמירה
11 "גנב לא קטן" נועדה "להבהיר כי ידיו של התובע טבולות במעשים שאינם מצויים בתחום טוהר
12 המידות או תום הלב" (סעיף 25 לתצהיר - מוצג 3 למוצגי המערער) וגם בכך יש לתמוך במסקנה
13 כי הפרסום עלול לבזות את המשיב בשל מעשיו.
- 14 24. המערער טוען כי דבריו נאמרו "בעידנא דריתחא" ונטיית בית המשפט במקרים אלו תהיה שלא
15 לראות בדברים משום לשון הרע. המערער מדגיש בעניין זה כי כעס בעקבות הפרסום המבזה
16 אודות אביו המנוח, וכי נפשו סערה עליו בעת משלוח ההודעה. גם בעניין זה לא מצאתי מקום
17 להתערב במסקנתו של בית המשפט קמא; אין מדובר במריבה מילולית במהלכה חמתו של אחד
18 הצדדים מביאה אותו לאמירת עלבונות, כאשר מכוח אותה סיטואציה איש אינו מפרש את
19 אותם עלבונות כפשוטם, אלא בהודעה מושכלת אשר לא קדמה לה כל התגרות או קנטור מצד
20 המשיב.
- 21 25. עוד טוען המערער כי הפרסום חוסה תחת הגנת "זוטי דברים". סעיף 7 לחוק מחיל על מעשה
22 עוולה לפי החוק את הוראת סעיף 4 לפקודת הנזיקין, לפיה יוכל מפרסם לשון הרע להתגונן
23 בטענה שהמעשה שעשה הינו "מעשה של מה בכך" (ר' שנהר, בעמ' 338). שכן, בית המשפט אינו
24 עוסק בעניינים זעירים וקלי ערך בהם מדובר בפגיעה מזערית בזכות (ע"א 3901/96 הועדה
25 המקומית לתכנון ולבנייה, רעננה נ' הורוויץ, פ"ד נו(4) 913, 928 (2002)).
- 26 השאלה מתי פגיעה תיחשב כמזערית תלויה נסיבות של הזכות שנפגעה, תכלית הפגיעה, היקפה
27 של הפגיעה וכד'. לא בלי היסוס, גם בעניין זה לא מצאתי מקום להתערב במסקנתו של בית
28 המשפט קמא, וגם לטעמי יש לקבוע כי בנסיבות בהן מתואר המשיב כ"גנב לא קטן" בפני קרובת
29 משפחה בכוונה להציגו כמי שקופת שרצים מאחוריו, אין מדובר בפגיעה מזערית.
- 30 26. מכאן לשאלת גובה הפיצוי שנפסק. המשיב בחר לתבוע את הפיצוי הסטטוטורי בהתאם לסעיף
31 7א(ג) לחוק, ולחילופין לפי סעיף 7א(ב) לחוק. לחילופין חילופין עתר לחייב את המערער לשלם
32 לו פיצוי על פי אומדנא. בית המשפט קמא לא קיבל את טענתו לפיה הפרסום נעשה מתוך "כוונה
33 לפגוע" והעמיד את סכום הפיצוי על 9,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

27. חישוב הפיצוי בגין הפגיעה יעשה על פי אמות מידה כלליות ועל בסיס נסיבותיו הפרטניות של הפרסום. על בית המשפט לשקול את אופי ונסיבות הפגיעה, מעמדם של הפוגע והנפגע, תפוצת הפרסום, התנהגותו של הפוגע, וכן התנהגות הנפגע ומעמדו טרם הפרסום אודותיו. בקביעת שיעור הפיצוי יש לתת משקל לנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מהפרסום, כאשר קיימת חזקה כי מעצם פרסום לשון הרע נגרם נזק לשמו הטוב של הנפגע המצדיק מתן פיצוי מבלי שנדרשת הוכחת נזק ממון מיוחד שנגרם בפועל; וכן יש לשקול את התנהגותו של המפרסם והכוונות העולות ממנה, כדוגמת כוונה ישירה לפגוע בנפגע או קלות דעת (ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, פסקאות 51 ו-55 לפסק דינה של השופטת ארבל (2008)).
28. נראה כי בית משפט קמא לא שיקלל, במידה הראויה, את הנסיבות המקלות שהתלוו לפרסום. המדובר בהודעה פרטית שנשלחה לאדם אחד. המשיב טוען בעניין זה כי הדברים פורסמו בפייסבוק "כלי בעל פוטנציאל ויראליות שכן ניתן לשרשר לצלם בטלפון ולהעבירו לצדדי ג' בקלות רבה יותר מפרסום בע"פ". כאמור המערער שלח הודעת פרטית ולא פרסם "פוסט" ומכאן שהוא דווקא חפץ כי הפרסום לא יגיע לציבור חבריה של הגב' וקיל, אלא לעיניה בלבד. בתצהירו הלין המשיב כי הדברים הופצו במרשתת לרבים אחרים כאש בשדה קוצים. כאמור, משלוח הודעה פרטית מבלי ששותפו בה נמנעים נוספים מונע את פרסומה ברבים אלא אם הגב' וקיל בחרה לשתפה, ועל כן לא ניתן לתת אמון בעדותו כאילו הופץ הפרסום ברבים ובטענתו כי המערער אחראי לכך. אם אכן נגרם לו נזק בגין שיתוף ההודעה, הגב' וקיל היא האחראית לכך ולא המערער.
29. גם לעניין עוצמת הפגיעה נראה כי בית המשפט קמא לא איזן בין השיקולים הראויים. קביעת הסכום נעשתה מתוך שיקול של מספר פסקי דין מבלי להתייחס לשוני בנסיבות בין פסקי הדין שאוזכרו לעניינו. כך, בת"א (נת' 4132/02 כהן נ' מרדכי (23.2.2005), הפרסום בוצע בפני מספר אנשים וכאן מדובר בפרסום בפני אדם אחד בלבד; בת"א (ת"א) 61624-12-13 גואטה נ' מיטלפונקט (1.1.2017) המדובר במספר מכתבים שנשלחו למספר גורמים וכאן כאמור מדובר בפרסום בודד; בתא"מ (נתניה) 42103-12-10 מילמן נ' פרוזן (4.11.2014) ות"א (שלום י-ם) 55948-06-14 הסק נ' עידן (22.1.2017), נידונו נסיבות של פרסום פוסט בפייסבוק, דהיינו בתפוצה רחבה, וכן בת"א (ראשלי"צ) 52180-12-14 ארצי נ' אלקון (29.11.2016) דובר בפוסט שפורסם בפורום קהילתי של ישוב, בעוד שבענייננו הפרסום נעשה בהודעה פרטית בפייסבוק, שלא פורסמה לעיני כל.
30. היה מקום למדוד את עוצמת הפגיעה מתוך נסיבותיו האישיות של המשיב. לא הוכח על ידו כי גב' וקיל אכן סברה כי יש ממש בפרסום ודווקא מתוך תשובתה למערער עולה כי היא מבינה את כאבו ומצוקתו. בנסיבות בהן מדובר בפרסום בודד, שנשלח בהודעה פרטית, הכולל השמצה אחת בלבד, כאשר מקבלת הפרסום אינה מייחסת לו חשיבות, אמנם מדובר בפגיעה צורבת, אך זו אינה עולה כדי השפלה קשה כפי שהעיד המשיב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס

תיק חיצוני:

- 1 31. בנסיבות אלו יש מקום להפחית את הפיצוי ולהעמידו על סך של 5,000 ₪.
- 2 32. באשר לסכום ההוצאות, קבע בית המשפט קמא כי המערער העלה טענות הגנה בלתי רלוונטיות
- 3 ועמד על ניהול ההליך שלא לצורך. נראה כי לפחות בעילה אחת, והיא הגנת "זוטי דברים" היה
- 4 מגיע לו למערער יומו בבית המשפט וטענה זו הייתה ראויה לבחינה.
- 5 33. בהתחשב בכך ובהוצאות ההליך שנוהל בפני, יופחת סכום ההוצאות בו חויב המערער בפסק דינו
- 6 של בית המשפט קמא ויעמוד על 5,000 ₪.

7

8

ניתן היום, ז' אב תשע"ז, 30 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

9

חנה קיזיס, שופטת

10

11

12

13

